

2003 - 2

"Naturplejen" på Slipshavn - 2002 og 2003 – Hvis ikke græsningen bliver styret rigtigt, forsvinder værdifulde planter og insekter.

Otto Buhl

Fig. 1. Slipshavn strandvolde og skov med udsigt mod Knudshoved Fyr, 3. september 2002. Foto OB

Den i flere år gennemførte intensive kvæggræsning af de lave områder ind mod Nyborg Fjord, der blev indført ved amtets mellemkomst og udført af godset Juelsberg, var tilsyneladende nedtrappet eller ophørt i 2002. På billedet (fig. 1) skimtes asfaltvejen, der fører ud til flådestationen, og arealet til venstre for vejen (i venstre side af billedet) har tidligere været græsset helt i bund, og hvis det stadig havde været tilfældet, ville området have fremstået helt grønt på billedet og ikke brungulligt af græsblomster, som billedet viser. Som det ses, ligner området stykket til højre for vejen ud mod Storebælt, der stadig indeholder gode stykker af strandoverdrev med partier med bl.a. Hedelyng.

Den voldsomme græsning af strandengen ud til Nyborg Fjord udryddede en småsommerfugleart fra dens eneste forekomstråde i fynsområdet, fordi dens værtsplante blev ædt helt bort af kvæget.

Coleophora hackmani (Toll), hvis larve levede overvintrende på og minerende i bladene på Nikkende Limurt (*Silene nutans*) i netop det græssede areals tørre områder og mærkværdigvis kun der, selv om planten også vokser i det den gang ugræssede område i forgrunden øst for vejen til højre på fig. 1.

Fig. 2. Parti fra arealet øst for asfalteret set mod Nyborg med Slipshavn Skov (Østerø).
I forgrunden strandvold med Hedelyng, 3. september 2002. Foto OB

Vi må håbe, at eksperimentet med den voldsomme overgræsning har gavnet fuglene, jeg synes dog ikke det fremgår af rapporter eller lister jeg hidtil har set, men det gavner slet ikke plantelivet og insektlivet med en så voldsom, vedvarende og intensiv afgræsning arealet har været udsat for .

Her i året 2003 ser området vest for asfalteret mod Nyborg Fjord ud til at være afgræsset mere lempeligt end tidligere år, men planten Nikkende Limurt er jo forsvundet !

Nu er der imidlertid sket det nye, at der er blevet flyttet kvæg på græsning i det hidtil friholdte område øst (til højre) for vejen ud mod Storebælt - helt ud i de yderste områder til parkeringspladsen mod stranden nærmest flådestationen.

Ikke nok med at der går kvæg, der er også indrettet en foderplads på en af strandvoldene, hvor det flyder med foder - den røde plet i baggrunden på fig. 4.

Problemet er forekomsten af førnævnte Nikkende Limurt (*Silene nutans*) men sandelig også den fine og sjældne forekomst af Strand-nellike (*Dianthus superbus*).

Den nævnte forsvundne småsommerfugleart *Coleophora hackmani* (Toll) har en slægtning *Coleophora adelogrammella* Zell. der tilsvarende lever på Nellike. Arten er flere gange konstateret på arealet, som derfor må antages at være en værdifuld habitat for arten.

Hvis voldsom græsning fortsætter uden interval på strandvoldene, er de to planter i fare for hurtigt at blive så fåtallige eller ligefrem forsvinde fra arealet, at sidstnævnte småsommerfugl også vil være udryddet på lokaliteten.

Fig. 3. Det græssede areal mod Nyborg Fjord vest for asfaltvej (her set mod nord), 20. sept. 2003. Foto OB

Fig. 4. Det østlige areal mod Storebælt med kreatursti og foderplads, 20. september 2003. Foto OB

En sammenligning mellem billederne fig. 1 og fig. 4 viser en tydelig ændring af arealet, selv om billedet fig. 4 kun viser den inderste (nordligste) del af arealet.

Det er udmærket med en kortvarig ekstensiv afgræsning og gennemjogning af området, som kan skabe nye små vegetationsløse pletter, hvor frø kan spire til nye planter; men det skal siden styres, så plantearter ikke forsvinder, hvem står egentlig for det ?? Den styrende myndighed skal være sin opgave voksen, både hvad angår græsningens varighed og tidspunkt og antallet af perioder med græsning samt antallet af kvæg !!

Er der fx botanikere indblandet som vejledere i denne afgræsning ??

Er der overhovedet en person i Fyns Amt, der ved, hvordan et areal med Strand-nellike skal vedligeholdes ? Det er forfærdeligt, hvis godset Juelsberg har fået helt frie hænder fra Fyns Amt til at foretage afgræsning og uden vejledning af nogen art. Det kan frygtes at være tilfældet !

Jeg kan være alvorligt bange for, at arealet er på vej til uigenkaldelig ødelæggelse lige nu i 2003 og 2004, hvis græsningen fortsættes uhæmmet på arealet i 2004.

Fyns Amt har tidligere vist sig aldeles ukompetent til at lade foretage afgræsning på følsomme strandarealer. I Amtet er man tilsyneladende lykkelig for at nogen overhovedet gider foretage græsning, og så vender man efterfølgende ryggen til uden tilsyn og opfølgning - det går jo nok, bare kreaturerne gumler.

Naturpleje er meget nedprioriteret af folk i Fyns Amt; naturen skal blot være køn at se på for mennesker, så er alt i orden. Hvad med arternes mangfoldighed - er det mon noget de har hørt om derude ??

Menneskene skal passe på naturen, så der både er til os selv og vore efterkommere, vi må ikke forestille os, at naturen er udtømmelig. Naturen modtager vi som noget uerstatteligt, og dette uerstattelige er man ved at ødelægge bid for bid ved uforstand, manglende prioritering og manglende opfølgning af tiltag.

Man bruger forkerte folk i Fyns Amt.

For at sige det rent ud, så har en del personer ringe indsigt i, hvordan tingene i naturen hænger sammen, men de bliver alligevel sat til at varetage sager med naturvedligehold - eller det man kalder 'genopretning'.

Det er der selvfølgelig en grund til. –